

Kommunal Landspensjonskasse
gjensidig forsikringsselskap
Org. nr: 938 708 606 Foretaksregisteret
Pb. 1733 Vikka, 0121 Oslo
E-post: klp@klp.no
www.klp.no

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Oslo, 3. mars 2014

Høring – Forslag til endringer i samordningsregelverket og visse andre justeringer ved innføring av nye regler for uføreytelser i offentlig tjenestepensjon og folketrygden

Vi viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsbrev av 31. januar 2014.

KLP har følgende kommentarer til høringsnotatet:

Samordning av tjenestepensjoner

Av høringsnotatets punkt 2.3 fremgår det at alderspensjon og uførepensjon hvor begge er beregnet som bruttopensjoner skal samordnes etter de reglene som gjelder for to alderspensjoner, jf. samordningsloven § 7.

KLP forstår det slik at to nettberegnete uførepensjoner skal samordnes med hverandre, jf. samordningsloven § 9, jf. § 7. KLP ønsker at departementet utarbeider en omtale og eksempler som viser hvordan samordningen blir for to nettberegnete pensjoner.

KLP legger også til grunn at en bruttopensjon ikke skal samordnes med en nettopensjon etter kapittel 2 i samordningsloven. En vil derfor få noen kombinasjoner som tidligere ville blitt samordnet etter samordningsloven § 7 (fordi begge pensjonene var bruttopensjoner), som etter de nye reglene ikke skal samordnes. For eksempel nettberegnet uførepensjon fra en tjenestepensjonsordning og brutto alderspensjon fra annen tjenestepensjonsordning. KLP antar at dette vil øke samlet sum tjenestepensjon, men at dette delvis blir oppveid av at bruttopensjonen blir alene om samordningsfradrag i folketrygden.

Samordning med alderspensjon før 67 år med uføretrygd fra folketrygden

I høringsnotatets punkt 2.5.2 foreslår departementet at samordningsfradraget ved full uførhet skal utgjøre uføretrygden med fradrag av $\frac{1}{4}$ G. Dette vil etter det KLP kan se bare være korrekt dersom alle faktorene i pensjonen er uavkortet, altså at pensjonisten har full medlemstid, full trygdetid, 100 % deltid og 100 % uføregrad.

KLP legger til grunn at de vanlige regler for samordning av grunnpensjon i samordningsloven § 19 gjelder (som blant annet innebærer at fradraget for grunnpensjon reduseres hvis uføretrygden er beregnet ut i fra redusert trygdetid). Spørsmålet blir hvordan samordning av tilleggspensjon – eller uføreytelse overskytende grunnbeløpet - ved gradering av ytelser/ redusert trygdetid, skal skje etter at ny § 23 trer i kraft.

Ut fra høringsnotatet finner vi det uklart om redusert trygdetid får betydning for samordningsfradraget. I forslag til ny § 23 står det at samordning med alderspensjon før fylte 67 skal skje med den delen av uføretrygd etter kapittel 12 som overstiger folketrygdens grunnbeløp. KLP stiller spørsmål ved

hvorvidt dette innebærer at tjenstepensjonsordningen skal trekke ut en full G i alle tilfeller, selv om ytelsen fra folketrygden er redusert for trygdetid og gradert. Hvis dette er tilfelle mener vi at det gir vilkårlige utslag i samordningsfradraget som foretas i tjenstepensjonen for uføreytelsen i folketrygden.

KLP ber om at departementet tar inn en presisering i forhold til dette i § 23 nr. 1 tredje ledd annen setning slik at denne endres til:

"Dersom uføretrygden er gradert og/eller redusert for trygdetid, skal det ved samordningen legges til grunn et forholdsmessig redusert grunnbeløp."

KLP ber også om at departementet utarbeider et eksempel på samordning av alderspensjon fra tjenstepensjonsordning med ny uføretrygd, hvor pensjonisten har en gradert uføretrygd, samt redusert trygdetid.

Ved gjennomgangen av høringsnotatet har KLP forsøkt å beregne hvordan de nye reglene påvirker samlet pensjon før fylte 67 når pensjonen fra KLP er en alderspensjon.

Lovforslaget ser ut til å føre til at det skal lite til for at alderspensjonen fra en offentlig tjenstepensjonsordning blir samordnet til null når man har deltid i pensjonsgrunnlaget. Reduksjon i bruttopensjon grunnet deltid er ofte større enn samordningsfordelen i grunnpensjonen grunnet deltid. Pensjonistene mister samordningsfordelen i tilleggspensjonen ettersom de etter forslaget mister dagens samordningsfordel som følge av beregnet poengtall i tjenstepensjonsordningen. Dette tyder på at forslaget om samordning med uføretrygd fører til at alderspensjon etter samordning blir vesentlig lavere enn etter gjeldende rett, noe som er egnet til å svekke legitimiteten til alderspensjon før fylte 67 år fra tjenstepensjonsordningen.

KLP forutsetter at deltid øker samordningsfordelen. Deltid på 91,7 % og sluttlønn på 5,0 G i tjenstepensjonsordningen sammen med beregningsgrunnlag på 5,06 G i folketrygden gir kr 0,- i alderspensjon etter samordning. Pensjonsgrunnlag i tjenstepensjonsordningen er i slikt tilfelle $5G \times 0,917$, med beregnet poengtall på 3,58. Beregningsgrunnlaget i folketrygden vil ofte være høyere enn sluttlønn, fordi G-regulering av beregningsgrunnlaget i folketrygden de siste 5 årene før uføretidspunktet ofte er gunstigere enn den individuelle lønnsutviklingen. Forslaget inneholder ingen elementer i samordningsberegningen som tilsvarer dagens fordel som følge av beregnet poengtall. Derfor vil noe høyere beregningsgrunnlag i folketrygden enn i tjenstepensjonsordningen gi lavere pensjon til utbetaling fra tjenstepensjonsordningen etter samordning med uføretrygd.

Eksempel:

Sluttlønn/beste 3 av siste 5 år = 5G Deltid 91,7 % Medlemstid 30/30 G = 85 245

Bruttopensjon tjenstepensjonsordning: $(G \times 5 \times 91,7\% \times 66\%) = 257\ 960$

Samordningsfradrag:

5 G i Nav 281 309 ($G \times 5 \times 66\%$)

- G 85 245

= 196 063 + Fradrag for grunnpensjon : $85\ 245 \times 75\% \times 0,917$ (deltid) = 58 627

= Samlet fradrag 254 690

Pensjon etter samordning fra offentlig tjenstepensjonsordning $257\ 960 - 254\ 690 = 3270$ i årlig pensjon.

Etter lovforslaget blir samlet pensjon slik:

Uføretrygd fra folketrygden

281 309

+ alderspensjon offentlig tjenstepensjonsordning	<u>3 270</u>
=	284 579

Etter dagens regler er beregnet poengtall i samordningen 3,58. Samlet pensjon er slik:

Uførepensjon fra folketrygden	233 571
+ alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning	<u>66 581</u>
=	300 152.

Folketrygdens pensjon på kr 233 571 er beregnet med tilleggspensjon ut fra sluttpoengtall 4,00 og med poengår 20/20 før/etter 1992.

De nye reglene *kan gi lavere samlet pensjon* enn etter dagens regelverk. Samtidig er det på det rene at folketrygdytelsen vil bli skattlagt som arbeidsinntekt. Bildet blir litt annerledes ved lavere og høyere beregningsgrunnlag. Dette ønsker KLP at departementet skal vise og kommentere i forarbeidene.

Et annet spørsmål KLP ønsker at lovforarbeidene skal illustrere, er hvordan samordningen påvirkes av uføregrad og/eller utbetalingsgrad. Av samordningsloven § 23 slik denne er foreslått, fremgår det at grunnbeløpet skal reduseres forholdsmessig. KLP stiller spørsmål ved om forholdsmessig reduksjon skal skje etter uføregraden eller utbetalingsgraden.

Dersom utbetalingsgraden påvirker samordningen bør det også illustreres hvilken virkning etteroppgjøret i uføretrygden får for samordningsfradraget. Dersom en har alderspensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning før fylte 67 og uføretrygd i folketrygden, og får enten etterbetaling eller krav om tilbakebetaling som resultat av etteroppgjøret, er spørsmålet hvordan dette påvirker samordningsfradraget i alderspensjonen fra tjenstepensjonsordningen. Pensjonisten kan ha fått for høy pensjon fra Nav og må betale tilbake, hvorpå KLP må etterbetale pensjon fordi samordningsfradraget har vært for høyt. Eller tilfellet kan være omvendt – pensjonisten har fått for lav pensjon fra Nav og skal ha etterbetaling. KLP ber om en klargjøring av hvorvidt tjenstepensjonsordningen skal endre samordningen ut fra etteroppgjøret? Og vil tjenstepensjonsordningen få refusjon i etterbetalingen fra folketrygden, eller må tjenstepensjonsordningen kreve pensjon tilbake etter samordningsloven § 29?

Samordning enke- eller enkemannspensjon fra tjenstepensjonsordning med uføretrygd til gjenlevende ektefelle.

Når det gjelder høringsnotatets punkt 2.6 viser KLP til § 23 a, hvor det framgår at dersom begge ytelsene er gradert eller redusert for inntekt benyttes laveste grad.

KLP forstår dette slik at man skal benytte den laveste graden av uføregrad og utbetalingsgrad i uføretrygden. Denne skal så sammenlignes med en beregnet reduksjonsgrad (en grad som angir hvor mye ektefellepensjon er redusert pga. inntekt) i ektefellepensjon, hvorpå man bruker den laveste av disse to. KLP slutter seg i så fall til denne løsningen.

Uføretrygd uten gjenlevenderett

Når det gjelder kombinasjonen av uføretrygd i folketrygden (uten gjenlevenderett) og ektefellepensjon fra tjenstepensjonsordning etter lovendring, antar KLP at det bare blir beregnet samordningsfradrag i ektefellepensjon for grunnpensjon etter § 19. Tidligere ville en også kunne ha samordnet med særtillegg, men tilsvarende bestemmelser finnes ikke i ny § 23.

KLP stiller spørsmål ved om denne gruppen bør bli behandlet likt som fraskilte uten gjenlevenderett i folketrygden, jf. § 23a annet ledd.

Ny § 23 a annet ledd (fraskilte)

I dag er det slik at fraskiltpensjon fra tjenstepensjonsordning blir samordnet med 55 % av avdøde sin tilleggspensjon selv om den fraskilte ikke har gjenlevenderettighet i folketrygden.

I slike tilfeller beregner man hva den fraskilte ville fått fra folketrygden hvis vedkommende hadde en gjenlevenderett. I de tilfeller hvor den fraskiltes egen tilleggspensjon er lavere enn den beregnede sammensatte tilleggspensjon (med gjenlevenderettighet), kan det ikke gjøres fradrag for 55 % av avdødes tilleggspensjon.

Dette følger av forskrift av 20. desember 1989 nr. 1268 om samordning av tjenstepensjon med tilleggspensjon fra folketrygden når opptjeningen har vært ved forskjellige personer.

I forskriftens § 3 omhandles de tilfeller hvor den fraskilte ville ha fått en høyere pensjon i folketrygden dersom vedkommende hadde hatt en gjenlevenderett. I slike tilfeller kan man ikke samordne med 55 % av avdødes tilleggspensjon. Dette fordi den fraskilte skal ha samme samordningsfri del av tilleggspensjonen som en ikke fraskilt under ellers like forhold.

KLP kan ikke se at denne regel er videreført i den nye bestemmelsen.

KLP viser til at enke- eller enkemannspensjoner fra tjenstepensjonsordning, som skal reduseres for inntekt, skal samordnes med 50 % av avdødes uføretrygd.

Dette gjelder også for fraskiltpensjoner, selv om vedkommende ikke har en etterlatterett i folketrygden, jf. annet ledd i nevnte bestemmelse.

I slike tilfeller (både etter første og annet ledd) vil tjenstepensjonsordningene ha behov for å få opplysninger om avdødes uføretrygd. I mange tilfeller vil denne være beregnet av NAV.

KLP ønsker derfor at det reguleres i samordningsloven eller forskrift til denne at NAV plikter å oppgi og eventuelt beregne avdødes uføretrygd i de tilfeller tjenstepensjonsordningene har behov for dette, for å beregne korrekt samordningsfradrag etter ny § 23 a.

Beregning av tjenestetid ved enke- og enkemannspensjoner

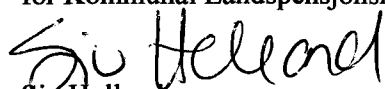
Departementet foreslår i høringsnotatets punkt 3.3 en endring av beregning ved framtidig opptjening ved dødsfall før nådd aldersgrense, slik at gjenlevende ikke får medregnet medlemstid ut over 67 år. KLP ser det som fornuftig at framtidig opptjening er lik for pensjonisten selv og dennes etterlatte.

Øvrige merknader

KLP finner det uklart hvordan samordning av to tjenstepensjoner med uføretrygd skal foretas, eksempelvis samordning av alderspensjon og ektefellepensjon fra tjenstepensjonsordning med uføretrygd i folketrygden. Alderspensjon skal samordnes med uføretrygd først, men KLP finner grunn til å stille spørsmål ved hvorvidt det skal foretas spesielle grep når ektefellepensjonen så skal samordnes. KLP ønsker at departementet kommenterer dette.

For øvrig slutter KLP seg til forslagene i høringsnotatet.

Med vennlig hilsen
for Kommunal Landspensjonskasse

Siv Holland
avdelingsleder